

forslagets Bestemmelser ændrede i denne Retning.

Den anden Indvending, som blev fremsat under Forhandlingerne i forrige Samling, var den, at det var tvivlsomt, om man i alle Tilfælde, altsaa bortset fra Grundlovstilfældene, kunde undvære Løfteeeden, idet der vel kunde tænkes visse Tilfælde, hvor man fra Statens Synspunkt maatte sige: Vi trænge til den. Det er et Spørgsmaal, som jo ikke kan besvares, uden man har en Oversigt over, i hvilket Omfang disse Løfteeeder bruges udenfor Grundloven. Kun paa et saadant Grundlag vil man kunne skønne over, om man ganske kan undvære dem eller erstatte dem med en højtidelig Forsikring, eller om der ikke er visse Tilfælde, hvor man af statlige Hensyn er nødt til at beholde dem. Det er jo et Spørgsmaal, som først og fremmest maa rejses med Hensyn til Retsplejen. At man ikke kan undvære Eden i Retsplejen, ere jo vel nok for Tiden alle enige om. Med Hensyn til den almindelige Bekræftelsesed for Vidner, Syns- og Skønsmand og Parter have baade Folketing og Landsting under de Forhandlinger, vi have ført om Retsplejereformen, været enige i, at den som Regel maa bibeholdes. Man er kun uenig om de Undtagelsestilfælde, hvor Bekræftelseseden kan erstattes med en Forsikring paa Ære og Samvittighed eller lignende. Men at Eden som Regel er en Nødvendighed for Bevisets Skyld, ere alle enige om, og jeg antager — skønt jeg kun meget flygtigt har kunnet se paa det ny Retsplejeforslag, som nu foreligger —, at det ogsaa forudsættes her. Vi have imidlertid i Retsplejen ogsaa Brug for visse Løfteeeder, nemlig i alle de Tilfælde, hvor en Bekræftelse finder Sted i Henhold til et tidligere afgivet Løfte. I saadanne Tilfælde har man ogsaa forudsat, at Eden ikke kunde undværes. Man er ganske vist i de Forslag, som tidligere have foreligget, og vel sagtens ogsaa i det Forslag, som nu foreligger, gaaet ud fra, at for Stævningsmændenes Vedkommende var der ikke noget i Vejen for at ombytte deres Løfteeed med en højtidelig Forsikring. Men hvad Syns- og Skønsmand angaar, det vil sige fast beskikkede Syns- og Skønsmand, blive de ganske vist fri for at aflægge Bekræftelseseden i hvert enkelt Tilfælde; men man har herved sikkert forudsat, at de tidligere have aflagt en Ed paa at ville opfyldte deres Forpligtelser. I hvert Fald er der et Tilfælde, hvor man i Retsplejen ogsaa efter de nyeste Forslag mener at have Brug for en Løfteeed, som

derfor ogsaa er foreslaaet bevaret. Det er med Hensyn til de edsvorne Tolke, som udkræves, saasnart et Udsagn for Retten skal oversættes fra et fremmed Sprog, som Dommeren ikke kender. Der fordres det, at Oversættelsen skal ske ved en edsvoren Tolk. Det er altsaa ikke for Retsplejens Vedkommende givet, at man kan undvære Eden. I ethvert Tilfælde har man ikke hidtil forudsat, at man fuldstændig kan undvære, ikke blot de rene Løfteeeder, som jeg ikke i Øjeblikket tænker paa, men ogsaa de Løfteeeder, som danne Grundlaget for en efterfølgende uedelig Bekræftelse.

Det andet store Omraade, hvor dette Lovforslag vil finde Anvendelse, er ved de utallige Løfteeeder, som nu skulle aflægges, fordi et offentligt Hverv bliver overtaget. Der er jo en Mængde saadanne Tilfælde, idet der lige fra 1850 og ned til 1897 kræves en edelig Forsikring af en Mængde Mænd, som udmeldes til at foretage visse Synsforretninger, som ikke skulle for Retten, eller visse Vurderingsforretninger, særlig i Landbruget, eller visse Aflysningsforretninger, f. Eks. ved Jagtaflysning, Hegnsynsmænd, Kirkesynsmænd efter Loven af 19. Februar 1861, Vurderingsmænd med Hensyn til Udstykning, Vurderingsmænd med Hensyn til Kreaturer, i Tilfælde af Brud paa Mark- og Vejfred o. s. v. Der kræves helt igennem i Lovgivningen, at disse Mænd skulle afgive edelig Forsikring, og det som sagt lige fra 1850, da vi fik de første Aflysningslove for Husmændenes Hoveripligtarbejde, og ned til 1897, da Udstykningslovene blev givne. Den eneste Undtagelse, jeg finder der, som er meget rimelig — jeg skal ikke have det ringeste imod den —, ere de Vandsynsmænd efter Loven af 1880, som blev omtalte før. De skulle afgive ikke en edelig Forsikring, men en Forsikring paa Tro og Love, altsaa en højtidelig Forsikring.

Man finder saa imidlertid store Afvigelser fra det tidligere System i alle de Tilfælde, der ere komne ind ved Skattelovene af 15. Maj 1903 og Tiendeaflysningsloven af 1903. Deri findes nemlig ikke, saa vidt jeg kan se, disse edelige Løfter. Og det eneste Tilfælde, hvor jeg kan antage, de maa være bevarede — jeg kan ikke se, at de ere ophevede — er efter Loven om den kommunale Beskatning i København af 19. Februar 1861 § 20. Denne Paragraf er ikke forandret ved Loven eller Anordningen af 1903; der forlanges stadig af Overligningskommissionen eller Overskatteraadet, som det hed-